

Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΛΑΚΚΑΣ ΣΟΥΛΙΟΥ

ΤΟΠΙΚΗ ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΜΗΝΑΣ ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1999 ΕΤΟΣ 12 ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 123-ΓΡΑΦΕΙΑ: ΠΛΑΤΕΙΑ ΟΜΗΡΟΥ 3Α 43332 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΠΕΤΥΧΗΜΕΝΗ Η ΓΙΟΡΤΗ ΤΣΙΠΟΥΡΟΥ ΣΤΗΝ ΑΧΛΑΔΕΑ

Ιδιαίτερη επιτυχία σημείωσε η καθιερωμένη ετήσια "γιορτή τσίπουρου", που πραγματοποιήθηκε την Κυριακή, 14 Νοεμβρίου 1999, στο Πνευματικό Κέντρο του χωριού του, από τον Πολιτιστικό Σύλλογο Αχλαδέας Ιωαννίνων.

Μετά τη Θεία Λειτουργία στην εκκλησία της Αγίας Παρασκευής ακολούθησε γιορταστική εκδήλωση στο Πνευματικό Κέντρο του χωριού με παραδοσιακή απόσταξη τσίπουρου, φαγητά, ποτά και παραδοσιακό γλέντι.

Πλήθος κόσμου, που παραβρέθηκε στην ωραία αυτή εκδήλωση, απόλαυσε το άφθονο τσίπουρο που έρεε από το στημένο παραδοσιακό καζάνι αποστάξεως, τους εκλεκτούς μεζέδες και διασκέδασε με το μουσικό συγ-

κρότημα του Αριστ. Ζαγόρα.

Το χορευτικό συγκρότημα του Συλλόγου Σουλιωτών, υπό τον πατριώτη μας, γιατρό, κ. Αθαν. Αθανασόπουλο έδωσε ένα ευχάριστο και ιδιαίτερο τόνο στην εκδήλωση.

Ιδιαίτερη εντύπωση και τόνο έδωσε ο "διαγωνισμός τσίπουρου", που έγινε για πρώτη φορά και ανέδειξε τον καλύτερο παραγωγό τσίπουρου της χρονιάς, τον κ. Μάνθο Τσίρο, που ήταν ανέκαθεν ένας από τους καλύτερους παραγωγούς κρασιού του χωριού της Αχλαδέας, και που πήρε τα βραβεία του Συλλόγου, τα οποία απονεμήθηκαν στον τιμηθέντα παραγωγό από τον Βουλευτή Ιωαννίνων κ. Αντ. Φούσα και τον Δήμαρχο Δερβιζιά-

νων κ. Δημ. Παππά.

Παραβρέθηκαν στην εκδήλωση ο Δήμαρχος Δερβιζιάνων, κ. Δημ. Παππάς, οι πολίτευτές του νομού Ιωαννίνων, Κων. Χαραλαμπίδης, Κώστας Τασιούλας, ο κ. Ανέστης Λώρας, Δημοτικοί και τοπικοί σύμβουλοι του Δήμου Δερβιζιάνων, κάτοικοι του χωριού, της γύρω περιοχής αλλά και από τα Γιάννενα.

Της συνεδριάσεως της "Επιτροπής κρίσεως" του τσίπουρου προηγήθηκε μια πολύ ενδιαφέρουσα και χρήσιμη ομιλία περί τσίπουρου με προβολή διαφανειών από τον γεωπόνο - οινολόγο κ. Γιάννη Παπαθανασίου.

Ο Πρόεδρος του Συλλόγου κ. Ελευθ. Γιαννάκης σε σύντομο χαιρετισμό του, αφού καλωσόρισε τους επισκέπτες, ευχαρίστησε τον Δήμαρχο Δερβιζιάνων, κ. Δημ. Παππά, για την οικονομική ενίσχυση, τον Πρόεδρο του Συλλόγου Σουλιωτών, κ. Αθανασόπουλο, για την ευγενή προσφορά του χορευτικού του συγκροτήματος, τον δραστήριο Πρόεδρο

του τοπικού συμβουλίου Αχλαδέας, κ. Κώστα Σκουλήκα, τις γυναίκες του χωριού για τις ωραίες πίτες και τηγανίτες τους, αλλά και όλους όσους βοήθησαν στην παρουσίαση της εκδηλώσεως, αναφέρθηκε και στις ελλείψεις που παρουσιάζει η αίθουσα των εκδηλώσεων του Πνευματικού Κέντρου.

Θα πρέπει ιδιαίτερα να εξαρθεί η συμπαράσταση στον διοργανωτή Πολιτιστικό Σύλλογο, του Δημάρχου Δερβιζιάνων, ο οποίος στον σύντομο χαιρετισμό του είπε ότι "... η αίθουσα αυτή του χρόνου

θα είναι όπως πρέπει...".

Ήταν μια πολύ ωραία και επιτυχημένη εκδήλωση, που έχει ιδιαίτερη απήχηση στην περιοχή και κάθε χρόνο αναβαθμίζεται και συγκεντρώνει το ενδιαφέρον όλο και περισσότερου κόσμου.

Τα θερμά συγκαρτήρια του κόσμου δίδουν κουράγιο και δύναμη στον Πολιτιστικό Σύλλογο να συνεχίζει για καλύτερες εκδηλώσεις, για να δώσει κάποια ζωή στα χωριά μας, που, δυστυχώς, συνεχώς ερημώνουν.

Ε.Γ.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Ο Λαογραφικός Πολιτιστικός Σύλλογος Αχλαδέας ευχαριστεί θερμά τον δήμαρχο κ. Δημήτριο Ε. Παππά, για την οικονομική υποστήριξη στο σύλλογό μας, κατά τη διενέργεια της ετήσιας "Γιορτής Τσίπουρου".

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Γνωρίζουμε σ' όλους τους πατριώτες Λακκιώτες και φίλους της "ΦΩΝΗΣ" ότι τα γραφεία του συλλόγου μας θα μεταφερθούν στην οδό Μπιζανίου. Ανέναντι από το Πρακτορείο Λεωφορείων κι εντός της στοάς Κωνσταντόπουλου.

Από την πρώτη Γενάρη, κάθε μέρα, θα είναι ανοικτά και θα δέχονται τους πατριώτες από 7 έως 9 μ.μ.

Η "ΦΩΝΗ" εύχεται στους
συνδρομητές της και σ' όλους τους
πατριώτες Λακκιώτες Καλά
Χριστούγεννα και Ευτυχισμένο το
Νέο Έτος.

Με την εορτή της Γέννησης του
Χριστού ευχόμαστε στον καθένα
ατομικά σωματική υγεία και ψυχική
ειρήνη.

Το χωριό μου, τα Τσερίτσανα

Γράφει ο συνταξιούχος δάσκαλος Δημ. Κωλέτσος

Το χωριό μας όπως και άλλα γειτονικά χωριά έπαθαν καθολική ημιοπάθεια. Εκαψαν οι Γερμανοί στις 23 Ιουλίου 1943 σπίτια, μαζί με τα υπάρχοντά των, λεηλάτησαν, άρπαξαν και κατάστρεψαν τα πάντα.

Τα σπίτια που έκαψαν ήταν 45.

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι χωριανοί που έμειναν στο χωριό μόνιμα παλαιότερα εξυμνητούνταν από τις αγορές των Ιωαννίνων, οκτώ ώρες ποδαρόδρομο με υποζύγια, ενώ τα πρόχειρα ψώνια από τα μαγαζιά του χωριού.

Μερικά από αυτά αναφέρω του Πανοζήκου, του Φάνη Ντάλλα, του Μάνθο Παπά και νεώτερα από του Γρηγόρη Ευθυμίου και Νάσιο Διαμάντη ο οποίος έφερε και εγκατέστησε πετρέλαιοκίνητο αλευρόμυλο.

Σταθμός στην εξυπηρέτηση του χωριού ήταν το μι-

κρομάγαζο του Νίκο Λώλη που περισσότερο από 30 χρόνια εξυμνήθηκε με τη μόνιμη παρουσία του με ολίγα είδη πρώτης ανάγκης, στο τηλεφώνο το τσιπουράκι και τον γλυκό καφέ.

Εκεί ξεπέζευαν οι περαστικοί ή οι τουρίστες που έρχονταν για να απολαύσουν τις ομορφιές του χωριού.

Πρώτες βοήθειες ήταν η παρουσία των μικρομάγαζων αυτών. Οσας ευκολιών για την διαμονή των χωριστών. Λυπάμαι που τώρα λείπουν (και μη χειρότερα) η απώλεια τους σήμερα είναι αισθητή.

Απλώς ενδεικτικά θα αναφερθώ στα συνήδη φαγητά της εποχής εκείνης: Βασική πρόχειρη ή τακτική ήταν το ψωμοτύρι. Φροντίδα κάθε γεωργικοκτηνοτρόφου ήταν να γεμίσει ένα ταμάρι (δέρμα γίδας ή προβάτου καλά ξυρισμένο και κατεργασμένο με αλατόνερο) που

χωρούσε οκτώ ως δέκα οκάδες (τότε) τυρί αλατισμένο. Δεν υπήρχαν γκαζοτενεκές ή σε ξύλινα βαρέλια. Για να φάνε έστρωναν την ταύλα (στρόγγυλο ή τετράγωνο χαμηλό τραπέζι) και έτρωγαν προσφάγι (λίγο τυρί και μια μπουκιά ψωμί ή έτρωγαν το μαγειρεμένο φαγητό της νοικοκυράς).

Το ψωμί που έτρωγαν στα χωριά μας ήταν από καλαμπόκι και μερικοί λίγο διάστημα από σιτάρι.

Το ψωμί ψήνονταν στο ταψί το ανεβατό στη γάστρα ή το φούρνο, ή στην πλάκα σε στραμμένα φύλλα από πλατύφυλλα δέντρα (καριές ή κουτσουπιές) αυτή ήταν η λεγόμενη κουλούρα.

Εξίσω σε μια εποχή με μεγάλες ελλείψεις σε πολλές οικογένειες έφαγαν ψημένα θαλανίδια, αγριόγκορτα και τα πολυτιμότεα λάχανα και τσουκνίδες. Αλλά φαγητά της εποχής (και τώρα από συνήθεια) ο τραχανάς (αλεύρι σταρίσιο ζυμωμένο με γάλα που ηλιάζονταν στον ήλιο και τριβόταν. Γίνονταν το καλοκαίρι).

Η μαζίνα καλαμποκίσια αλεύρι βρασμένο. Το ζημάρι. Το γιανχί (αλεύρι καλαμποκίσιο καμένο στο τηγάνι και σβησμένο με ξύδι) και άλλα.

Τώρα που αλλάζουμε θέση Διοικητική με τη συνένωση των κοινοτήτων και την φραστική εξαφάνιση των ονομάτων των χωριών θεωρώ απαραίτητο να αφήσω όσες κατά το δυνατόν παραδοσιακές πληροφορίες για τη γενέτειρά μας, να αναφέρω για να μείνουν σαν αναμνή-

σεις στο τοπικό χάος που θα δημιουργηθεί.

Είμαι βέβαιος ότι κάποιοι νέοι κάποτε θα αναζητήσουν πληροφορίες και παραδοσιακά στοιχεία και συνεχίζω να τα γράφω. Δυστυχώς όλα τα παλιά άγραφα θα χαθούν ή χάθηκαν.

ΠΟΙΗΣΗ

ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ ΣΤΟ ΖΑΛΟΓΓΟ

Στο δοξασμένο Ζάλογγο το αιματοποτισμένο χρόνια και χρόνια πρόσμενα να ανέβω μίαν αυγή

Την ομορφιά τη μαγική παντού απ' άκρη σ' άκρη τ' απέραντο Ιόνιο μαζί με τα νησιά

Σαν ταπεινός προσκυνητής στο Βράχο απ' όπου ρίχτηκαν Γυναίκες με ιδανικά να δώ και λιονταρία την ψυχή

Πως ρίγησα αντικρύζοντας μέρη που πριν χρόνια ο θρύλος των Σουλιωτών τα έκανε γνωστά...

Πνιγμένος στη συγκίνηση και στη χαράς το δάκρυ έφτασα κι είδα το όνειρο ψηλά από τα βουνά

Θρέφοντας του Γένους μας την ένδοξη ιστορία με τ' αλικο το αίμα τους και με όσα οστά!

Ανδρέας Καρζής

ΑΝΙΝ ΠΡΑΤΗΡΙΟ ΥΓΡΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ Κ. ΠΑΠΠΑΣ

ΠΡΑΤΗΡΙΟ: ΚΟΥΤΣΕΛΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΓΡΑΦΕΙΑ ΔΩΔΩΝΗΣ 147 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΤΗΛ: 55345 - 40381

ΚΟΜΜΩΤΗΡΙΟ

ΠΑΠΠΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

N. ΖΕΡΒΑ 4-6- ΤΗΛ. 30918

ΑΦΟΙ ΑΡΚΑΔΟΠΟΥΛΟΙ

ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ

ΑΒΕΡΩΦ 19 - ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ "Ο ΒΡΑΧΟΣ"

ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

ΑΓΙΑΣ ΜΑΡΙΝΑΣ

ΝΤΟΚΟΣ ΣΩΤΗΡΙΟΣ

ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ

ΤΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΟΥ

3ης ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 52 ΑΝΑΤΟΛΗ

ΤΗΛ. 49241 - 47154

Χ. ΣΚΟΥΛΙΚΑΣ - Λ. ΚΡΙΚΩΝΗΣ

ΦΑΝΟΠΟΙΙΑ

8ο χιλ. Εθν. Οδού Ιωαννίνων - Αθηνών

ΤΗΛ. 0651-92316 ΚΙΝΗΤΟ 093585556

Η ΜΑΧΗ ΣΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ ΤΟΥ ΣΕΛΤΣΟΥ

ΜΕΡΟΣ 2ον
ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΝ

Τα γυναικόπαιδα που κατευθύνονται προς το ποτάμι καταδιώκονται από τους Τούρκους. Τα προλαμβάνουν μεταξύ Μοναστηρίου και ποταμού. Εδώ έχουμε άλλη μια γενναία και ηρωική εικόνα εκείνης της ημέρας, η οποία προκαλεί θαυμασμό από τη μια πλευρά και από την άλλη ψυχικό πόνο. Οι γυναίκες για να υπερασπίσουν τ' αγαπημένα τους παιδιά, αλλά και τον εαυτό τους, εφορμούν κατά του εχθρού με μαχαίρια (όσες είχαν) με ξύλα και με πέτρες, άνισος και μάταιος αγώνας. Αλλά αγώνας "ΛΕΥΤΕΡΙΑΣ ή ΘΑΝΑΤΟΥ". Οι Τουρκαλβανοί οπλισμένοι και μανιασμένοι τις σκοτώνουν μαζί με τ' αγαπημένα παιδιά τους. Σκληρές φρίκες και πανωλεθρίας απερίγραπτες. Κορμιά άψυχα παιδιών και γυναικών πεσμένα κάτω το χώμα βάφεται κόκκινο με αίμα.

Προλαβαίνουν όμως και φτάνουν στις όχθες του ποταμού περισσότερες από εκατόν εξήντα, ανάμεσα στους και η Λενιώ Μπότσαρη, ανοίγουν τις αγκαλιές τους, αγκαλιάζονται μεταξύ τους, οι μανάδες τα αγαπημένα παιδιά τους και πέφτουν στο ποτάμι.

Ελεύθερα, ηρωικά και γενναία κορμιά τροφή αγρίων θηρίων και πουλιών στους γκρεμούς του Σέλτσου και τις όχθες του Ασπροποτάμου (Αχελώου). Οι ψυχές των αγνών και πάλλευκες πέταξαν ψηλά στον ουρανό, καθώς πετούν οι αετοί στο Σέλτσο.

Τέτοιο ηρωικό και γενναίο τέλος είχε το τμήμα των χιλίων τριακοσίων ή χιλίων εκατόν σαράντα οκτώ κατ' άλλους (δεν έχει τόση σημασία ο αριθμός) Σουλιωτών υπό την αρχηγία του Κίτσου Μπότσαρη (τριακόσιοι εξήντα εξ αυτών μάχιμοι). Γιατί όμως τέτοιο τέλος; Φταίει ο Αρχηγός;

Μέσα σ' αυτόν το γενναίο και ηρωικό χαλασμό των Σουλιωτών στο Μοναστήρι του Σέλτσου, ο αρχηγός των Κίτσος Μπότσαρης και ο γαμπρός του Παλάσκας, αποσπάστηκαν από τις συμπλοκές και μαζί με άλλους πενήντα πέντε άνδρες και μια γυναίκα απέφυγαν τον κίνδυνο, κρυπτόμενοι.

Απ' εκεί ο Κίτσος Μπότσαρης -εκτός του Παλάσκας-

μαζί με το γιό του Μάρκο και σαράντα οκτώ άνδρες και της γυναίκας που τη λέγανε Μαρία, χήρα του Γιώτη Πανταζί, ο οποίος έπεσε μαχόμενος με τους μαχόμενους στον πρώτο προμαχώνα (στον Αηλιά) "δια τραχείας στενωπούς" διέφυγαν από την περιοχή του Σέλτσου και ανεχώρησαν για την Πάργα.

Μετά από επτά ημερών, με κόπο και κίνδυνο νικτοπορεία έφτασαν στην Πάργα. Εκεί διάφοροι οπλαρχηγοί και φύλαρχοι και με πολλούς άλλους Σουλιώτες, ενώ καθόταν κάτω από τις σκιές των ελαιόδεντρων και αλληλοπαρηγοριόταν για τα δεινά και βάσανα που πέρασαν και μάλιστα για τα πρόσφατα γεγονότα της ολομελούς σχεδόν καταστροφής των Σουλιωτών στο μοναστήρι του Σέλτσου.

Μερικοί δε απ' αυτούς αναπολούσαν και τη διαγωγή του Μπότσαρη. Εκείνη τη στιγμή ξαφνικά ο Μπότσαρης βρίσκεται μπροστά τους με τους συντρόφους του. Τον είδαν και δεν το πίστευαν, εξεπλάγησαν και τους έπιασε θάμβος. Προφανώς τον θεωρούσαν σκο-

τωμένο. "Διανοήθησαν να τον βλάψουν κατ' εκείνη την στιγμήν, αλλ' οι φύλαρχοι και άλλοι διάφοροι καίτοι παλαιοί εχθροί του Βότσαρη, τους εμπόδισαν, ειπότες": "Εάν εμείς, αδελφοί, τον βλάψωμεν σήμερον, ου μόνον απ' όλον τον κόσμον θέλομεν κατηγορηθί αλλά και αυτόν θέλει ωφελησώμεν, απαλλάττοντες από τα κοσμικά βάσανα, αι πράξεις του αρκετά τον ετιώρησαν έως τώρα. Η ζωή του εις το εξής θέλει έχει βέβαια σύντροφον αχώριστον τον έλεγχο της συνειδήσεως δι' όσα έπραξε, δι' όσα έπαθε, και δι' όσα μέλλει να ακούση από τον κόσμον δια την διαγωγήν του, ενί λόγω αφήσωμεν αυτόν εις την θεομηνίαν και Πατριδομηνίαν".

Τις διενέξεις και φιλονικίες μεταξύ των φυλάρχων του Σουλίου μας λέει και το δημοτικό τραγούδι: "Μη προσκυνάτε βρε παιδιά, ραγιάδες μη γενήτε. Ο Φώτης είναι ζωντανός, πασά δεν προσκυνάει, πασά'χει ο Φώτης το σταθί, Βεζίρη το τουφέκι. Μεσ' στη Φραγκιά τον ξόριζαν, και στ' άλλα τα ρηγάτα.

Συνέχεια στην 4η σελίδα

Ανάθεμά σε, Μπότσαρη, κι εσένα Κουτσονίκα, με την δουλιάν που κάνεταν τούτο το καλοκαίρι. Βάλεταν το Βελή πασά μέσα στο Κακοσούλι".

Με την αναχώρηση του Μπότσαρη και των συντρόφων του για την Πάργα, ο Παλάσκας χωρίζει απ' αυτούς και μαζί με τέσσερις δικούς του συντρόφους ανεχώρησε προς άλλη κατεύθυνση. Τον συναντάμε στην επαρχία Βάλτου, εκεί συλλαμβάνεται με τους τέσσερις συντρόφους του από τον Καπετάν Καραϊσκο, ο οποίος με διαταγή του Βεζύρη φύλαγε "στενωπούς της επαρχίας". Αμέσως τον έστειλε στα Γιάννινα, όπου ο Αλή πασάς τον περιποιήθηκε. Αλυσσοδεμένον τον βάζει σε σκοτεινή φυλακή στο νησάκι της λίμνης. Μετά από δύο χρόνια κάποιος Βρετανός περιηγητής, από περιέργεια επισκέπτεται τη σκοτεινή φυλακή στο νησάκι. Μόλις τον είδε ο Παλάσκας τον θερμοπα-ρακαλεί να τον σώσει με τη μεσολάβησή του στο Βεζύρη. Του υποσχέθηκε ότι πιθανόν να κάνει κάτι. Γυρίζοντας ο Βρετανός στην πόλη παρουσιάστηκε στον

Συνέχεια στην 4η σελίδα

Συνέχεια στην 4η σελίδα

Συνέχεια στην 4η σελίδα

Συνέχεια στην 4η σελίδα

ΜΑΙΡΗ ΠΑΠΑΠΑΝΟΥ - ΔΕΡΕΚΑ
ΙΑΤΡΟΣ ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΟΣ
(ΒΙΟΠΑΘΟΛΟΓΟΣ)
ΜΟΥΛΑΙΜΙΔΟΥ 5
ΤΗΛ. ΙΑΤΡΕΙΟΥ 77022
ΤΗΛ. ΟΙΚΙΑΣ 75566
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

"Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΛΑΚΚΑΣ ΣΟΥΛΙΟΥ"
ΤΟΠΙΚΗ ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ
ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ- ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΥ- ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΑΧΛΑΔΕΑΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΠΛΑΤΕΙΑ ΟΜΗΡΟΥ 3α 45332 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Υπεύθυνος έκδοσης κατά τον Νόμο:
ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ Π. ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ τηλ. 26446

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ:

ΧΑΡΙΣΗΣ Π. ΖΗΚΟΣ

ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

ΣΠΥΡΟΣ Π. ΖΗΚΑΣ

ΤΑΜΙΑΣ:

ΧΡΗΣΤΟΣ Ν. ΣΚΟΥΛΙΚΑΣ

ΕΦΟΡΟΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ:

ΔΗΜΟΣ Κ. ΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΜΕΛΗ:

ΝΑΠΟΛΕΩΝ Α. ΜΑΡΚΟΥ,

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Μ. ΚΟΛΙΑΚΗΣ

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:

ΕΥΑΓ. ΚΟΛΙΑΚΗΣ - ΕΛΕΥΘ. ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΡΑΧ. 1.000

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΟΛΑΡΙΑ 20 - ΜΑΡΚΑ 30

Τα ενυπόγραφα κείμενα δεν εκφράζουν και τις

απόψεις της εφημερίδας

* Η εφημερίδα εκτυπώνεται στις εγκαταστάσεις

της εφημερίδας "ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ" τηλ. 73988

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΠΑΝΤΟΥΛΑΣ -

ΤΑΣΙΤΖΗΣ

ΑΜΕΣΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ

ΤΗΛ. 094974286

ΟΙΚΙΑΣ 0658-22992 -

ΖΙΤΣΑ

ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

ΠΙΡΡΟΣ

ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ DPLG

ΓΡ. ΑΥΞΕΝΤΙΟΥ 6 ΚΗΦΙΣΙΑ

ΤΗΛ. 6233721 ΚΑΙ

8019273

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΑΚΑΛΗΣ

ΙΑΤΡΟΣ ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ

ΥΠΕΡΗΧΟΙ

ΔΩΔΩΝΗΣ 42

ΤΗΛ. 47477

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Η ΜΑΧΗ ΣΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ ΤΟΥ ΣΕΛΤΣΟΥ

Συνέχεια από την 3η σελίδα

Βεζύρη και με την ευγένεια που τον διέκρινε ζητάει την αποφυλάκιση του Παλάσκα.

Εδώ ας αφήσουμε αυτούσιο το διάλογο μεταξύ Βρετανού και Βεζύρη, όπως ακριβώς μας τον περιγράφει ο Περραιβός.

“Ο Βεζύρης πριν δώσει θετική απάντησή της μεσσησίας του τον ερωτά: “Ειπέ μοι φίλε μου, εις τον τόπον σας τους προδότες της Πατρίδος πως τους ανταμείβετε;”. “Με τον πλέον άτιμον θάνατον απεκρίθη ο Βεζύρης, δια την ελευθερίαν του οποίου με παρακαλείς, είναι παρόμοιος όθεν τώρα θα ιδής οποιαν αρμόδιον ανταμοιβήν δίδω και εγώ εις τους τοιούτους”. Διέταξε να τον φέρωσιν αμέσως, και άνευ αναβολής επρόσταξε να συντρίψωσι τους πόδας του από κάτωθεν έως άνω δια της αξίνης, εκτελουμένη δε επί της βαρείας της

σκληράς ταύτης πράξεως αυλή του Παλατίου του, και υπ’ όψιν αμφοτέρω, εξηκολούθει ο Βεζύρης ομιλών ήρεμα τα εξής: Αυτός ο άνθρωπος φίλε μου (ο Παλάσκας δηλαδή) δια να ευχαριστήση εμένα, επρόδωσε την πίστιν του, την πατρίδα του, τα τέκνα του, τους συγγενείς του, τους φίλους του· εγώ δια τα συμφέροντά μου είχα μεγάλην χρείαν τότε της προδοσίας, αλλ’ όχι τώρα και του προδότου, του οποίου, εάν αφήσω να ζήση, δεν αμφιβάλλω ότι επ’ άλλου διαφορετικού καιρού, θέλει βλάψει και εμέ και άλλους πολλούς”.

Αυτό το τέλος είχε ο Λεοντάρης (Τριαντάφυλλος) Παλάσκας, οπωσδήποτε πρέπει να το άξιζε.

Οι γενναίες και ένδοξες μάχες του Ζαλόγγου και του Σέλτσου είχαν μεγάλη σημασία και συνέπεια την εποχή εκείνη, γιατί ήταν μάχες για τη ΛΕΥΤΕΡΙΑ. Οι μάχες αυτές στην περιοχή της Ηπείρου έδειξαν ότι είχαν περάσει στις ψυχές

των Ελλήνων και φλόγισαν τις καρδιές των, τα μηνύματα, που μεταδίδονταν από στόμα σε στόμα: το “ποθούμενο” του Εθναποστόλου Κοσμά του Αιτωλού και ο “Θούριος” του Ρήγα Φεραίου ή Βελεστινλή, προδρόμου της Ελληνικής επανάστασης, που εξεργάει δέκα επτά (17) χρόνια αργότερα.

ΠΗΓΙΩΤΗΣ (Ε.Κ.Μ.)

ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΠΟΣΙΜΟΥ ΝΕΡΟΥ

Θα θέλαμε να ερωτήσουμε τους κ.κ. Δημάρχους της Λάκκας Σουλίου εάν έχουν προχωρήσει στον επιστημονικό έλεγχο της καταλληλότητας και της ποιότητας του ποσίου νερού, όλων των υδατοδεξαμενών και των πηγών των δήμων και των δημοτικών διαμερισμάτων.

Η διασφάλιση της δημόσιας υγείας και της ποιότητας ζωής των δημοτών θα πρέπει να αποτελεί θεμελιώδη προτεραιότητα και σταθερό μέλημά τους.

Η παραπάνω παρέμβασή τους είναι βέβαιο ότι θα επιδώσει το αίσθημα ασφαλείας και εμπιστοσύνης των δημοτών τους.

Η απάντησή τους θα είναι πολύ χρήσιμη για την ενημέρωση των κατοίκων της περιοχής.

Η μάχη του Σιστρουνίου

Τον Ιούλιο του 1800 έγινε μια από τις σφοδρότερες μάχες των Σουλιωτών με τα στρατεύματα του Αλή Πασά. Τη μάχη αυτή την περιγράφουν αρκετοί ιστορικοί και χρονγράφοι.

Το γεγονός αυτό γιορτάζεται κάθε χρόνο στις πηγές του Αχέροντα. Είναι μια εθνική τοπική γιορτή που καθιέρωσε ο σύλλογος Σουλιωτών με την προτροπή του προέδρου της κ. Αθ. Αθανασόπουλου.

Για την προετοιμασία της μάχης εκείνης και της σκληρής πολιορκίας που δέχονταν οι Σουλιώτες μας μιλάει η παρακάτω επιστολή των Σουλιωτών.

- Εκλαμπρότατοι και πανευγενέστατοι άρχοντες της χώρας των Κορυφών ταπεινός προσκυνούμεν σας. Με μεγάλην θλύψιν και με θερμά δάκρυα λαμβάνομαι το θάρρος νας σας φανερώσομαι την μεγάλην δυστυχίαν και βομβήν στενοχώριαν όπου έχωμε από τριάντα χιλιάδες ασκέρη του Αλή πασά

και όλοι η Τζαμουριά επερίκυκλωσαν όλον τον τόπον μας και με καθημερινούς πολέμους μας επήραν διάφορα χωριά μας και το περισσότερο ότι τόπον μας επήραν έκτισαν κτίρια με τον νουν τους να μας στενοχωρέσουν ανίσως δεν ημπορέσουν με πόλεμον να μας πάρουν να παραδοθούμε θεληματικώς δια να μας σώσουν ήκοσι χιλιάδες ψυχαίς όπου ήμασταν... δια τούτο σας περικαλούμαι μετά θερμών δακρίων αυτοί όπου έρχονται η ειδική μας να τους βοηθήσεται με ότι τρόπον ημπορείται... κάθε έλεος και βοήθειαν όπου να κάμεται δεν

είναι δια ημάς μόνον αμή δια όλους τους χριστιανούς... και ημείς θέλει σας μείνομεν υπόχρεοι και κάθε κερδόν να σας το αναπληρώσομε με το κεφάλι μας και με το αίμα μας...

...με όλον το σέβας σας προσκυνούμεν

1 Αλοναρίου 1800 από Σούλη

Νάση Κουτσονίκα, Δίμο Δράκο, Φώτο Τζαβέλα, Τούση Ζέρβα, Φωτομάρα Διαμαντή Μάρο, Κολιό Δημήτρη, Κόκο Φότο, Γιώτη Τζάλα.

Τον εκλαμπρότατον και ευγενέστατον αρχόντον της χώρας τον Κορυφόν

Επιμέλεια Ε.Κ.

ΤΟ ΖΩΪΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΗΣ ΛΑΚΚΑΣ ΣΟΥΛΙΟΥ

Ως γνωστό, η Λάκκα Σουλίου είναι κατ' εξοχή κτηνοτροφική περιοχή. Για να έχουν οι αναγνώστες μας μια καλύτερη εικόνα για τον αριθμό των ζώων που βόσκουν σε κάθε δημοτικό διαμέρισμα αλλά και συνολικά (βοοειδή, πρόβατα, γίδια κ.λ.π.) θα περιμένουμε από τις αρμόδιες αρχές των Δήμων μας να μας απαντήσουν σχετικά. Θα ιδούμε επίσης μέχρι που έχει φθάσει η ερήμωση της υπαίθρου μας.

ΚΟΜΜΩΣΕΙΣ
ΛΑΤΟΥΡ
ΝΟΥΛΑ
ΜΠΟΥΓΙΑ
ΑΡΑΠΗ 4-6 (πρώ από την Ακαδημία)
ΤΗΛ. 66285

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΕΛΕΤΩΝ
ΚΗΔΕΙΕΣ - ΕΚΣΚΑΦΕΣ

ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΛΑΛΛΑΣ
ΔΕΡΒΙΖΙΑΝΑ-
ΤΗΛ. 31650

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ
ΚΩΝ/ΝΟΣ ΚΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ
ΓΡ. ΣΑΚΚΑ 22 ΤΗΛ. 29305 - ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΔΕΡΕΚΑΣ
ΕΙΔΙΚΟΣ ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΟΣ
ΠΛΗΡΕΣ ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΟ ΙΑΤΡΕΙΟ ΤΕΣΤ ΚΟΠΩΣΕΩΣ
HOLTER ΠΙΕΣΕΩΣ ΕΓΧΡΩΜΟ DOPPLER
Κ. ΦΡΟΝΤΖΟΥ 7 ΤΗΛ 25050-75566
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΜΠΑΡΜΠΑΣ ΦΙΛΙΠΠΟΣ
ΑΝΔΡΙΚΑ ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΖΙΚ ΖΑΚ
Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ 12
ΤΗΛ. 73454 - ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

"Ο ΠΗΛΙΟ-ΓΟΥΣΗΣ: Ο ΜΥΘΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΔΟΣΙΑΣ - ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ"

ΠΑΝΟΥ ΔΗΜ. ΤΖΙΟΒΑ - Β' ΕΚΔΟΣΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΕΝΗ - ΙΩΑΝΝΙΝΑ 1999

Ο συμπατριώτης μας Πάνος Δ. Τζιόβας ανήσυχος, μας παρουσιάζει μεγάλη, εμπειρισταμένη ιστορική έρευνα, για τον μύθο - "προδοσία Πήλιου Γούση" και αναζητεί την αποκατά-

χεία, ομολογίες, διηγημένες πληροφορίες, εννοιολογικά, αποκρυσταλλωμένα, ξεκάθαρα, συμπεράσματα, μας βεβαιώνει στην εργασία αυτή ότι ο Πήλιος Γούσης δεν

πραγματική ενημέρωση με τα δρώμενα γεγονότα όπως έχουν.

Επιφορτισμένος ο Χ. Περραιβός από τον εφιάλη της αρχαιότητας, από την Κερκόπορτα στην άλωση της Πόλης, και προσωπικά μίση, ρίχνει την ρετινιά στον Πήλιο Γούση. Γανώνει την Ιστορία! Ντροπιάζει στις ψυχές των Ελλήνων για πάντα ένα ακραϊκήν αγωνιστή, που έδωσε το αίμα του για την ελευθερία του τόπου.

Αδικεί κατάφορα έναν ήρωα Σουλιώτη ο οποίος συνέχισε ασαμάρτητα τους αγώνες κατά των Τούρκων και μετά την καταστροφή του Σουλίου.

Θα τον αφήναν οι Σουλιώτες τον προδότη στη ζωή;

Όλο το σκηνικό της υποροχής των αρβανιτάδων στην πολιορκία του Σουλίου. Όλες τις αδυναμίες των γενναίων Σουλιωτών ύστερα από εξάντληση ειδών διατροφής, πολεμοφοδίων, ολονύκτιων κόπων και συχνών πολέμων, μας παρουσιάζει ανάγλυφα ο Π. ΤΖΙΟΒΑΣ.

“Αρχομένου δε του δέους τούτου ο στρατός του Αλή τελών υπό την ηγεσίαν του υιού του εκείνου του Βελή κατευθύνθη ραγδαίως εις την έμπροσθεν του Σουλίου πεδιάδα και στρατοπεδεύσας εν αυτή επελήφθη εκείθεν μετά σφοδρότητος του έργου του αποκλεισμού των Σουλιωτών. Οι δε Σουλιώτες περιέστησαν τότε εις σφοδράν αμηχανίαν, τσούτα μάλλον καθ’ όσον είχαν εξαντληθή τα τρόφιμα αυτών και αύτω εκινδύνουν ταχέως ή βραδέως να ιδωσιν επιφανόμενον φοβερόν ενώπιον των, το φάσμα της πείνας”.

Σταχυολογεί και παραδέτει πάμπολλες και ποικίλες γνώμες, τις αξιολογεί και τελικά εκφράζει και την δική του άποψη η οποία συμπίπτει με εκείνες των δασκάλων του μεσοπολέμου οι οποίοι υπηρέτησαν σε σχολεία της περιοχής του Σουλίου, της Λάκκας Σουλίου της Ντουσκράς. Παλαιό δασκάλοι ως: ο Επαμεινώνδας Ζήκος, από Πεντόλακκο (Ζόριστα) δάσκαλος Σαμονίβας Σουλίου 30 χρόνια, ο αείμνηστος Βασ. Αγγέλης από Λίππα, ο Παπαθανά-

σίου από Αγίο Ανδρέα (Λι-βιάχοβο) ο Β. Ζηκίδης από Γεωργάνους, ο Αθανάσιος Κίτσος από την Αχλαδέα, όλοι βετεράνοι από τη Λάκκα Σούλι. Όλοι στηρίζουν με δικά τους συμπεράσματα, βγαλμένα από τις φάσεις και αντιφάσεις των γραπτών της Ιστορίας Σουλίου και Πάργας του Χ. Περραιβού ότι, το Σούλι δεν χαράτωθηκε με εξαγορά συνειδήσεων, αλλά από πολύχρονη Τουρκική πολιορκία, όπως σήμερα οι Κούρδοι από ανατολική μεριά.

Η Εθνική δράση, η αγωνιστικότητα και αυτοθυσία του Πήλιου Γούση διαφαίνεται στα ντοκουμέντα που μας παρουσιάζει ο Π. ΤΖΙΟΒΑΣ στο βιβλίο του αυτό. Επιβάλλεται ιδιαίτερη προσοχή!

Όποιος γνωρίζει την περιοχή του Σουλίου όπου έλαβαν χώρα τα ιστορικά γεγονότα, θα διαπιστώσει την μαχητικότητα του Πήλιου Γούση μέσα στο περικυκλωμένο Σούλι, την Κιάφα, τον ΑΒαρίκο και σ' όλα τα πόστα της δρακόντειας άμυνας των Σουλιωτών.

Συνεχίζει τους αγώνες του κατά των Τούρκων και πέφτει ηρωικά στην έξοδο της ιερής πόλης του Μεσολογγίου, ως φλογερός πατριώτης. Σουλιώτης, Έλληνας αγωνιστής. Τούτο το βεβαιώνει, μεταξύ των άλλων και ο αείμνηστος Θεολόγος Γεώργιος Αδ. Οικονόμου από τα Γιάννινα, καθηγητής της Ζωσιμαίας Σχολής στο βιβλίο του με τίτλο “ΗΠΕΙΡΩΤΕΣ ΑΓΩΝΙΣΤΕΣ 1430-1830” έκδοσης το 1954.

Μεταξύ των άλλων διακεκριμένων αγωνιστών αναγράφει στη σελ. 22: “Τούσης Πήλιος πολέμησε ηρωικά ή έπεσε στο Μεσολόγγι” για την ελευθερία του έθνους μας.

Ο ποιητής Αρ. Βαλαωρίτης στο ποίημά του, τον “Κα-

λόγερο” παριστάνει τον Πήλιο Γούση, να φωνάζει ψηλά από το βουνό, να καλεί τον Καλόγερο Σαμουήλ, να παραδοθεί στο Βελή πασά.

Αυτά είναι ποιητικά σκευάσματα τα οποία έγιναν την μετέπειτα περίοδο και στερούνται αλήθειας.

Ερχεται πιο γλυκόψυχη στο γόητρο των Ελλήνων η φράση η ψευτική, “... όταν η προδοσία του Πήλιου Γούση έφερε τις ορδές του Αλή πασά πάνω στον απάτητο Σούλι... Η θυσία τους επαναλήφθηκε στη Μονή του Σέλτσου, στο Μεσολόγγι, γιατί οι Έλληνες δεν μπορούν να ζήσουν σκλάβοι”.

Ναι! αλλά όχι σε βάρος ενός αγωνιστή ο οποίος θυσιάζεται για την πατρίδα. Τότε το παράπτωμα είναι διπλό και δεν διδάσκει. Δεν γαλουχεί συνειδήσεις πατριωτικές που είναι αναγκαίες σε ένα λαό σαν τον Ελληνικό λαό.

Δεν αρκεί η ταπεινή παρουσίαση της εργασίας σου κ. Π. ΤΖΙΟΒΑ. Χωρίς αμφιβολία είναι απόσταγμα μεταβγαλμένο από την όλη ιστορία των αγώνων του Σουλίου. Για να περισωθεί, ίσως το κύρος μας, σπιλώνομε έναν ωραίο γενναίο αγωνιστή. Τον Πήλιο Μπούσμπο.

Τον λόγο έχουν σήμερα οι αρμόδιοι: Το τμήμα της Ιστορίας στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο που άπτεται του θέματος και του χώρου.

Ο Νεοκλής Σαρρής καθηγητής της Κοινωνιολογίας στο Πανεπιστήμιο της Πάτρας στην Αθήνα, τα μέλη της Ακαδημίας Αθηνών ως και άλλοι παράγοντες, ώστε να σπεύσουν και αποκαταστήσουν το ιστορικό ολίθημα, το οποίο φέρει στην επιφάνεια η πολυμοχθή και πολύπονη εργασία σου.

Σπύρος Μαρκόπουλος
Συν/χος Δάσκαλος

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΟΙΚΟΠΕΔΟ
Πωλείται οικόπεδο στον οικισμό Λεπάδι στο
εγκεκριμένο σχέδιο 350 τ.μ.
Πληροφορίες τηλ. 66727

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Α. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ
ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΣ
ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ ΤΕΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΟΠΛ. ΠΟΥΤΕΤΣΗ 11Β ΤΗΛ. 24657 - ΙΩΑΝΝΙΝΑ

iris sa

ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ
ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΗΠΕΙΡΟΥ
ΠΑΝΤΟΥΛΑΣ - ΤΣΑΛΛΟΣ
Ιωαννίνων 11 - Ανατολή
Τηλ. 48517 - 48500 - 093398846

ΟΥΖΕΡΙ "ΣΕΡΓΙΑΝΙ"
ΔΩΔΟΝΗΣ 79 ΙΩΑΝΝΙΝΑ
ΤΗΛ. 46877

ΗΠΕΙΡΟΣ SERVICE
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΑΠΠΑΣ
Πάροδος 6ο χιλ. Εθν. Οδού Ιωαννίνων - Αθηνών
Τηλ. 0651-92046 και 91634
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΔΕΡΜΑΡΗΣ ΝΙΚΟΣ
ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΑ ΦΑΡΜΑΚΑ
ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ
ΜΠΙΖΑΝΙ ΤΗΛ.: 92438

Η Βασιλοκουλούρα

Πήρα ένα γράμμα από τη μακρινή Νέα Υόρκη μαζί με τις ευχές και τα άλλα καλά λόγια του αγαπημένου μου Ξαδερφάκι που δεν ξεχνά το χωριό μας, τη ρίζα της καταγωγής του, μου γράφει:

"... Τούτη την ώρα το μυαλό μου είναι στο χωριό όχι στο σημερινό αλλά στο χωριό του εγγόνι. Θυμάμαι τα κάλαντα και τα δώρα που παίρναμε θυμάμαι ακόμη πως η πιο νόστιμη κουλούρα ήταν της γιαγιάς της Δημητράκαινας. Δε θυμάμαι πως τη λέγαμε ούτε πως ακριβώς ήταν κεντημένη. Θυμάμαι κι άλλα πολλά... με πνίγει ένας κόμπος στο λαιμό και τα μάτια μου

βουρκώνουν..."

Αγαπητέ μου Κωστάκη όσο μακριά κι αν είσαι όσο και αν η πλανεύτρα Αμερική σε κρατάει σαν την Κίρκη κοντά της, δεν μπόρεσες να κάνεις αλλιώς παρά να στείλεις τη σκέψη σου εδώ κοντά μας σε πρόσωπα και γεγονότα που έμειναν για πάντα χαραγμένα στην παιδική σου ψυχή.

Να σου συμπληρώσω το κενό που έχεις σχετικά με τα κάλαντα, γιατί εγώ έμεινα πολύ περισσότερο από εσένα στο χωριό.

Τα κάλαντα τα λέγαμε την ημέρα των Χριστουγέννων κυρίως όμως οι γείτονές μας μας περίμεναν την Πρωτοχρονιά το

πρωί όχι την παραμονή. Είχαν όμως το λόγο τους. Επρεπε εμείς τα άδολα υγιή νέα παιδιά να τους κάνουμε "ποδαρικό" για να πάει καλά η καινούρια χρονιά.

Τρίγωνα δεν είχαμε, που τέτοια πολυτέλεια, είχαμε όμως καθαρή φωνή και δυνατή. "Αρχιμηνιά κι αρχιχρονιά κι αρχή καλός μας χρόνος..."

Πεντάρες, δεκάρες, εικοσάρες, πενταράκια, που και που κάνα φραγκοδίφραγκο. Καρύδια και τσαπελόσκα από την Κάκω Θύμιανα. Από τη βάβω τη Σταυρομίχοβα καρβέλα πρωτοχρονιάτικη κεντημένη με δαχτυλίθρα από βελάνι πουρναρίσιο, αυτά ήταν κυρίως τα δώρα μας όσο για τη Βασιλοκουλούρα της γιαγιάς της Δημητράκαινας τη νοστήμειε περισσότερο η αγάπη της Κωστάκη μου που ήταν περίσσια.

Είχε βέβαια και την τέχνη της κι ακόμα είχε πάνω της τη σφραίδα φερμένη από τον άντρα της από τη Βλαχιά, που απεικόνιζε στη μέση την Αγία Βαρβάρα προστάτιδα του νοικοκυριού.

Χίλια εννιάκόσια εξήντα. Τριάντα πέντε χρόνια από τότε βάλε και δέκα δώδεκα χρόνια της τότε ηλικίας μας φάγαμε Κώστα μου τη μισή και πλιότερη ζωή μας.

Μη προσπαθήσει κανείς απ' όσους διαβάζουν αυτές τις λίγες γραμμές, να καταλάβει πολλά, δε θα μπορέσει, γιατί τα συναισθήματα δεν μεταδίδονται. Είναι του καθενός καταδικά του. Προσεγγίζει δε αυτά μόνο όποιος έζησε σε παρόμοιο τόπο και χρόνο.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΚΩΤΣΗΣ
ΧΟΡΟΔΙΑΣΚΑΛΟΣ
- ΜΟΥΣΙΚΟΛΟΓΟΣ
ΑΓ. ΑΝΤΩΝΙΟΥ 68 -
ΤΗΛ. 6016795
ΠΑΤΗΜΑ ΧΑΛΑΝΔΡΙΟΥ

ΑΘΗΝΑ Μ' ΣΕ ΒΑΡΕΘΗΚΑ

Αυτό έπαθα κι εγώ. Μετά από 45 χρόνια τα μάζεψα και παπούς πια την αποχαιρέτησα...

Όμως, δεν πήγα στο "χωριό μου αρνάκια να βοσκήσω" όπως λέει το τραγούδι του τόπου μας αλλά εγκαταστάθηκα σ' ένα όμορφο προάστιο της Πάτρας κοντά στα παιδιά μου.

Από τις πρώτες μέρες άρχισα να νοιώθω το δεύτερο ξενητεμό μου. Αγνώστος μεταξύ αγνώστων στο καφενείο της γειτονιάς, διάβαζα τον τοπικό τύπο. Σε κάποια στιγμή το μάτι πέφτει σε μια ανακοίνωση - πρόσκληση: Ο Σύλλογος φίλων του Ηπειρώτικου τραγουδιού καλεί τα μέλη του στις 20/11/99 στο Κέντρο.... Οπα!! εδώ είμαστε λέω. Τη συγκεκριμένη μέρα η οικογένειά μου και εγώ είμαστε απ' τους πρώτους. Με το που μπήκαμε η πολυτελέστατη αίθουσα 500 ατόμων αντιλαλούσε από Ηπειρώτικο κλάρινο...

Μας υποδέχθηκε εκπρόσωπος του Συλλόγου τακτοποιηθήκαμε σε τραπέζι, αλλά γύρω μας ήταν άλλες 2-3 παρέες. Είπα μέσα μου, τρελλοί είν' αυτοί οι άνθρωποι, πού θα βρεθούν 500 άνθρωποι να γεμίσει αυτή η αίθουσα; Γρήγορα διαψεύσθηκα. Σε μισή ώρα δεν έπεφτε καρφίτσα.

Άνθρωποι όλων των ηλικιών καλοσυνάτοι, σοβαροί όλοι πλακουτσκέφαλοι... Όπως ακούσαμε από τον Πρόεδρο αργότερα στις προσφωνήσεις του ανάμεσά τους ήταν Στρατηγός, ανώτατοι και ανώτεροι δικαστικοί, πολιτευτές, εκπαιδευτικοί, μεγάλοι και μικροί Επιχειρηματίες (που πρόσφεραν σημαντικά ποσά για τις ανάγκες του Συλλόγου), όλοι τους γνήσια τέκνα της Λεβεντογέννας μάννας Ηπείρου!!

Μου ερχόταν να τους φιλήσω έναν - έναν... Δεν άργησε να γεμίσει η πίστα κι όταν ακόμη παραέμισε αγκαλιάστηκαν όλοι, όπως ξέρουν να αγκαλιάζονται οι Ηπειρώτες, και συνέχισαν να χορεύουν ως τις μεταμεσονύχτιες ώρες...

Θερμά συγχαρητήρια στον Πρόεδρο και το Δ.Σ. του Συλλόγου και σε όλους όσους συνέβαλαν για την επιτυχία της εκδήλωσης.

ΝΙΚΟΣ Δ. ΔΗΜΟΣ
ΤΣΕΡΙΤΖΑΝΙΩΤΗΣ

ΑΓΓΛΙΚΑ - ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ
ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ ΚΕΙΜΕΝΩΝ
ΠΑΠΠΑ ΑΓΓΕΛΙΚΗ
ΤΗΛ. 47016

ΕΜΠΟΡΙΑ ΑΛΕΥΡΩΝ
ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΖΩΤΡΟΦΩΝ
ΑΦΟΙ Λ. ΤΟΥΣΗ
ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ 14 ΙΩΑΝΝΙΝΑ ΤΗΛ. 0651-34405

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ
ΠΑΝΤΟΥΛΑ
ΧΑΡ. ΤΡΙΚΟΥΠΗ 6 - 1ος ΟΡΟΦΟΣ
ΤΗΛ. 75522 ΚΙΝΗΤΟ 0944713023
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΜΑΝΤΗΣ
ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΑΡΚΟΥ
ΕΠΙΠΛΑ - ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ ΝΤΟΥΛΑΠΙΑ ΚΟΥΖΙΝΑΣ - ΞΥΛΟΓΛΥΠΤΑ
ΧΡ. ΚΑΤΣΑΡΗ 33 ΤΗΛ. 26376 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Μου τα λένε και τα γράφω

Η ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΑΣ

Με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, αυτό το μήνα μου τάπατε για τα καλά. Δε δύωσα, όχι προς Θεού, αντίθετα με κολάκεψαν τα μαλώματά σας. Φαίνεται πως η στήλη σας αρέσει και η έλλειψή της στο προηγούμενο φύλλο ήταν αιτία να "ακούσω".

Είναι γεγονός πως τα μεγάλα κείμενα στην εφημερίδα κουράζουν τον αναγνώστη, όμως καμιά φορά δεν μπορείτε να κάνετε κι αλλιώς. Πιστεύω πως έπρεπε να ενημερωθούν οι πατριώτες μας για τις ενέργειες που κάνει η Δημοτική Αρχή.

Πολλοί αναγνώστες στέλνουν για δημοσίευση διάφορα κείμενα. Όταν αυτά έχουν διαχρονικό χαρακτήρα, θα δημοσιευτούν με τη σειρά τους.

Η χαρά μου είναι όντως μεγάλη όταν πολλοί πατριώτες, μου τηλεφωνούν, ή μου γράφουν σχολιάζοντας τα όσα γράφονται στη "ΦΩΝΗ".

Είναι δε πάντα ευπρόσδεκτα τα όποια σχόλια ή παρατηρήσεις, αρκεί να έχουν την καλή προαίρεση.

Το μήνα που πέρασε μου τηλεφώνησαν αρκετοί. Ιδιαίτερα δε χαρά μου προκάλεσε η συνομιλία με τον σεβαστό μου Γιώργο Τράσση. Με το ένα και το άλλο φάγαμε πάνω από μισή ώρα. Δεκά τα συγχαρητήρια αγαπητέ μου κ. Γιώργο για την εκδήλωση στο Σέλτσο. Ευχαριστούμε όλοι από καρδιάς.

Μου τηλεφώνησαν από τα Σεριζιανά και με το δικό μου παραπονέθηκαν για την τόσο μεγάλη απουσία μας από το όμορφο και ιστορικό χωριό τους. Τους υποσχέθηκα να πάω σύντομα. Κι εγώ σας πεθύμησα, αγαπητοί φίλοι. Πεθύμησα την κουβέντα σας, τη γνήσια φιλοτιμία σας, καθώς και το γάργαρο νερό της Βρύσης στον πλάτανο. Ζας υπόσχομαι νάρθω Κυριακή για να χόνομε ραχάτι για κουβέντα και κάνα ρακί.

Μήνυμα πήρα και από την Αμερική από την πατριώτισσα Αντιγόνη Κίτσου Μουζά που ζητάει να γραφεί συνδρομήτρια της εφημερίδας μας. Ευχαριστώ σου στέλνουμε τη "ΦΩΝΗ" αγαπητή μας φίλη, μαζί με τα χρόνια πολλά, που επιθυμούμε να διαβιβάσεις και στον φίλο μας Γιώργο Νίκα.

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΑΤΑ ΣΤΗΝ

ΚΕΦΑΛΟΝΙΑ

Η "ΦΩΝΗ" φτάνει και στην Κεφαλονιά. Κάτι καλά παιδιά, εκεί στον ΟΤΕ παίρνουν την εφημερίδα, διαβάζουν τα νέα και τα αναμεταδίδουν στο φίλο μου το Νίκο. "Παντρεύτηκε ο τάδε στη Λάκκα του Λένε, ή πέθανε ο τάδε. Αφού του τα λένε από λίγα, λίγα τότε του τη δίνουν.

Καλά του κάνετε του φίλου μου και συμμαθητή Νίκου. Έτσι έχει περισσότερο ενδιαφέρον. Επειδή παλαιά είχα έναν καλό φίλο πατριώτη σας το Γεράσιμο, ε, πως αλλιώς θα τον έλεγαν σας συμπαθώ ιδιαίτερα. Ο φίλος μου ο Γεράσιμος τότε που υπηρετούσαμε στην Αεροπορία μου έμαθε και το παρακάτω τραγουδάκι. Καλή του ώρα του το αφιερώνω, καθώς και σε σας.

"Καλημερίζω δυο αδερφές
τέσσερα μαύρα μάτια
τα δύο της μικρότερης
με κάνανε κομμάτια.
Καλήν ημέρα νάχουνε
του Δράπανου οι πλατάνοι
και οι Αργοστολιώτισες

που βγήκανε σεργιάνι".

Ο ΑΪ ΛΙΑΣ ΤΗΣ ΛΑΚΚΑΣ

Είχα ακούσει πολλούς να μολογάν διάφορα για τον εκκλησάκι του μεγάλου Προφήτη, του οραματιστή, του ασκητή Ηλία.

Ενας πατριώτης που τον συνάντησα πριν τρία χρόνια εκεί να προσπαθεί ν' ανάψει το καντήλι στο εικονισμά του μου είπε τα εξής "... εγώ μπορέι εκεί στα ξένα πούμαι, να μη πατήσω το πόδι μου σ' εκκλησιά, σταυρό μπορεί να μη κάνω, όμως όταν έρχομαι για την πατρίδα εδώ σταματάω και κάνω το σταυρό μου. Εδώ που είμαι αγνάπια στη Λάκκα στο σπίτι μου και όταν φεύγω, εδώ ξανακάνω το σταυρό μου που κρατάει μέχρι να ξαναγυρίσω..."

Το εκκλησάκι του Αϊ Λιά εκεί στο διάσελο που κάνει η Ολύτσικα με το Μουρίτζι ανήκει σ' όλους τους Λακκιώτες.

Δίνει το κατευώδιο και το καλωσόρισμα στον κάθε πατριώτη ταξιδευτή της Λάκκας. Είναι ελπίδα και όνειρο για τον καθένα μας.

Τελευταία το πήρε κι αυτό η παράλογη οργή μερικών ασεβών κι έβαψαν με κόκκινη μπογιά τον ανατολικό τοίχο.

Ασχετα αν κανείς πιστεύει ή όχι στην ορθόδοξη πίστη μας τουλάχιστον θα πρέπει να έχει σεβασμό στους ναούς και σ' ότι συμβολίζει του καθενός την πίστη. Σημασία δεν έχει ποιος έκανε αυτή την απρέπεια, όσο γιατί την έκανε αναίτιο-λόγητα, χωρίς ποτέ να του έχει φταίξει ο προστάτης Άγιος Προφήτης.

Να ξέρει πως έχει όλων των Λακκιωτών την οργή και την αγανάκτηση επάνω του.

ΤΟ "ΣΤΕΚΙ" ΤΟΥ ΘΕΟΦΙΛΟΥ

Παρά τη συνεχή και καταρρακτώδη βροχή του Σαββάτου, πριν της Παναγοπούλας, σταμάτησα στο μαγαζί του Θεοφίλου, στο σταυροδρόμι έξω απ' τα Δερβιζιάνα.

Μια παρέα κυνηγών υπό το Γιάννη Βάββα έπινε το κρασί της συζήτησής, τι άλλο παρά για τα κυνήγια. Παραδίπλα ένα μεγάλο τραπέζι τρώονινε κι ευχαριστιώταν απ' ότι κατάλαβα, ιδιαίτερα τους νοστιμότετους μεζέδες της κ. Δημήτρας. Ο Νίκο - Πάνος είχε καλεσμένους παλαιούς συναδέλφους του από τον ΟΤΕ της Πρέβεζας.

Ανταποκριθήκα στο κάλεσμα του Γιάννη Σακκά και έκατσα στο τραπέζι του.

Το γλυκόπιστο ταίπουρο του Θεοφίλου με στανιάρισε κι έτσι αρχίσαμε κουβέντα κι εμείς για τα κυνήγια.

Ο Παναγιώτης ο Θάνος μου είπε τα νέα της Δερβιζιανιώτικης ομάδας των γουρουνοκυνηγών που συνεπικουρείται από Νασιάρητες και καναδού Λελοβίτες με καλά σκυλιά.

"Τρία βαρέσαμεν προχτές, μου είπε, αλλά τι να τον κάνω τον Απόλλωνα, που δεν μπόρεσε να κρατήσει το καπρί. Διακόσια κιλά πράμα ήταν. Το τραυμάτισε αλλά δεν έπεσε...". Παραστατικότητα ο Πάνος με κινήσεις και χειρονομίες ήταν πέρα για πέρα πειστικός. Ήταν σαν να χε μπροστά του τ' αγρίμι αυτό του λόγγου και τούριχνε καταπάνου. Είναι καλή και πάνω απ' όλα συνεπής νοήσιμη η κυνηγοπαρέα των Δερβιζιάνων, πιστεύω όμως πως στην παγάνια υστερούν, μιας και τους λείπει ο αείμνηστος Λευτέρης.

ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΝΕΑ

Καλά τα πάνε οι δύο ομάδες της Λάκκας τόσο

η Αθλητική Ένωση όσο και το Ρωμανό. Στον αγώνα που έδωσαν οι δύο ομάδες μεταξύ τους, νίκησε το Ρωμανό. Το παιχνίδι έγινε σε πνεύμα ευγενούς αθλητικής άμιμης.

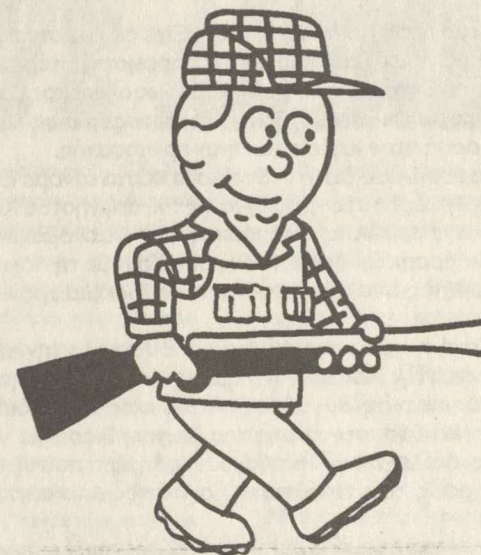
Και οι δύο ομάδες θα κρατηθούν στην Β' ερασιτεχνική κατηγορία, απ' ότι φαίνονται οι μέχρι τώρα επιδόσεις τους.

Η "ΦΩΝΗ" θα βρίσκεται κοντά τους για όποια ηθική βοήθεια χρειαστούν και όχι μόνο.

Παρακαλούμε τους παράγοντες των Δ.Σ. να μας στείλουν φωτογραφίες των ομάδων με τα ονόματα των παικτών να τις δημοσιεύσουμε.

ΝΕΑ ΤΩΝ ΚΥΝΗΓΩΝ ΜΑΣ

- Τι νέα Λευτέρη; ρώτησα τον πρόεδρό μας,

από τη Λάκκα, μιας κι εγγώριζα ότι είχε φτάσει μέχρι το παλαιοχώρι.

- Ναυχα, μου είπε, τίποτε το εξαιρετικό. Ξαν να έψαχνε όμως κάτι να μου πει. Ά να, γράψε μου είπε: Στο Ρωμανό μόλις είχαν βαρέσει ένα αγριογούρουνο. Ο Σωρήρη - Φαρμάκης ανασκουμπωμένος έκανε τη μοιρασιά.

Πάντα τέτοια πατριώτες μου, να τα κατοστήσετε.

Η παρέα της Ελάφου πληροφορούμαι έκανε καλή δουλειά μέχρι τώρα. Κοντεύει τα δέκα αγριογούρουνα. Χαριτωμένη συντροφιά, με τα στεία και τα πειράγματά τους, που στόχο έχουν την ψυχαγωγία και μόνο.

Ο Κώστας ο δικός μου έκανε μεγάλο ντόρο. Ξαν έμαθε που μόνιασε το καπρί, έμασε τους χωριανούς του και τους έβαλε στην παγάνια.

Δυό, τρία ντουφέκια ήταν μόνο για τα καρτέρια. Απ' εδώ τόχουν, απ' εκεί τόχουν το στρίμωξαν στο καρτέρι του Θανασάκη. Τ' αμπούριαξε ο Θανάσης το μακρύκανο και πάρτο κάτω.

Τους έπεσε μερτικό καλό, αλλά το καλύτερο είναι πως μπήκε κι ο Κώστας στη μεγάλη κυνηγοπαρέα.

Η ΠΕΙΡΑ ΤΩΝ ΓΗΡΑΤΕΙΩΝ

Όταν ο Πεισίπρατος ανέβηκε στην Ακρόπολη και έγινε τύραννος Αθηνών, ο Σόλων έδειξε μεγάλη αντίσταση στον Πεισίπρατο.

Όταν τον ρώτησαν που στηρίζεται και έχει τέτοιο θάρρος να τα βάλει με τον τύρανο απάντησε: Στα γηράτεια.

Εννούσε ο αρχαίος Έλληνας σοφός την πείρα των γηραιών.

Ε.Κ.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΘΑΝΑΤΟΙ

Πέθανε και κηδεύτηκε στην Αθήνα η Γλυκερία σύζυγος του αγαπητού μας πατριώτη Θανάση Παπαναστασίου από την Αχλαδέα. Η Γλυκερία ήταν κόρη του επίσης πατριώτη Βαγγέλη Τσούμπου από τους Βαργιάδες. Η μάχη με τον θάνατο είναι άνιση και πάντα δυστυχώς χαμένη.

Η "Φ" συλλυπείται τους οικείους της.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Ευχαριστούμε θερμά όλους όσους μας συμπαραστάθηκαν στο βαρύ πένθος από το θάνατο της κόρης και συζύγου μας Γλυκερίας.

Οικογένειες
Ευαγ. Τσούμπου
Αθαν. Παπαναστασίου

ΠΕΝΘΗ

Το μήνα Αύγουστο είχαμε δύο αιφνίδιους θανάτους. Σημαδιακοί θάνατοι ανθρώπων ιδιαιτέρως αγαπητών στους πατριώτες μας Λακκιώτες.

Την ημέρα του Δεκαπενταύγουστου πέθανε ο Κώστας Φέστας γιός του γιατρού νομιάτρου άλλοτε των Ιωαννίνων Ηλία Φέστα.

Ο Κώστας ήταν μόνο 48 χρονών. Είχε αφιερώσει τη ζωή του κοντά στους γονείς του κυρίως στην άρρωστη μητέρα του. Στην κοινωνία της Θεσπρωτίας ήταν ιδιαιτέρως αγαπητός. Τον διέκρινε η υπέρμετρη φιλοτιμία. Είχε μόνο φίλους, φίλους πολλούς. Η κοσμοσυρροή στην κηδεία του ήταν πρωτοφανής.

Την αναφορά μας αυτή στον Κώστα Φέστα κάναμε ιδιαιτέρως γιατί το παληκάρι αυτό ήταν εγγονός του αείμνηστου Χαρίση Οικονόμου της μεγάλης οικογένειας των Οικονομαίων από τη Γλυκή που άρρηκτοι δεσμοί τους συνδέουν με τη Λάκκα. Υπήρξαν στηλοβάτες των Λακκιωτών κατά τα δύσκολα χρόνια της Κατοχής.

Σημαδιακή η μέρα της 18 Αυγούστου και για την οικογένεια Ζυγούρη από την Κοπάνη. Την ημέρα αυτή πέθανε την ώρα του ύπνου ο Δημήτριος Ζυγούρης αστυνομικός. Η καρδιά του δεν άντεξε το θάνατο της κόρης του Ελένης. Βιάστηκε να βρεθεί κοντά της. Διάλεξε την 18η Αυγούστου ημέρα που είχε πεθάνει και ο αδερφός του Θανάσης. Ο αγαπητός Δημήτρης ήταν 58 χρονών.

Τις οικογένειες των παραπάνω η "ΦΩΝΗ" συλλυπείται θερμά.

ΣΤΗΛΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Από τους παρακάτω συμπατριώτες λάβαμε την συνδρομή τους και τους ευχαριστούμε θερμά:

Ζώης Γιώργος δραχ. 5.000
Τόκας Θωμάς δραχ. 7.000
Ζηκίδης Ηρακλής δραχ. 1.000
Ζηκίδη Πανωραία δραχ. 1.000
Ζηκίδη Καλλιρόη δραχ. 1.000
Τόκας Βασίλης δραχ. 1.000
Σκουλίκας Θεοχάρης 6.000
Κωνσταντίνου Ελισσάβετ 5.000
Παντούλα Ζωΐτσα 1.000
Παντούλας Χρήστος 3.000
Δημόπουλος Χρήστος 5.000
Τζέμης Ευάγγελος 1.000
Γεωργικίτσος Σπύρος 5.000
Κορτέσης Ευάγγελος 2.000
Σπύρου Γεώργιος 1.000
Πάνου Γεώργιος 6.000
Αντέλης Παύλος 6.000
Αντέλης Θεόδωρος 2.000
Αντέλης Κων/νος 1.000
Αντέλης Χρήστος 1.000
Τσιώλης Σωτήρης 2.000
Ιερέας Λιόντος Γεώργιος 1.500
Κατσούρας Αλέξανδρος 5.000
Κάραλης Κων/νος 20.000
Τσόγκας Χαρίλαος 5.000
Τσουνής Κων/νος 5.000
Ζήκος Δημήτριος 5.000
Νίκας Νίκος 10.000
Λαμπράκης Νικ. 5.000

ΔΟΜΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΓΥΨΟΣΑΝΙΔΕΣ RIGIPS

ΓΡ. ΓΙΩΤΑΚΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ - ΑΠΟΘΗΚΗ: ΔΟΥΡΟΥΤΗΣ 2
ΤΗΛ.0651-68202, ΚΙΝ. 0932-323510

ΟΛΑ ΟΣΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΝΩΡΙΖΟΥΜΕ ΓΙΑ ΤΟ ΤΣΙΠΟΥΡΟ

Τσίπουρο καλείται το προϊόν που λαμβάνεται από κλασματική απόσταξη στεμφύλων σταφυλής με ή χωρίς την προσθήκη οινολάσσης. Το Ηπειρώτικο τσίπουρο όπως και η τσικουδιά Κρήτης δεν περιέχουν γλυκάνισο όπως το τσίπουρο Θεσσαλίας και Μακεδονίας.

Σημαντικός παράγοντας στην ποιότητα του τσίπουρου είναι η καλή ποιότητα της πρώτης ύλης. Τα σταφύλια θα πρέπει να είναι στο στάδιο της τεχνολογικής ωρίμανσης (όχι άγουρα, ούτε βοτρυδιασμένα) ώστε στη συνέχεια να έχουμε στέμφυλα με ιδιαίτερο αρωματικό χαρακτήρα.

Η υγιεινή τους κατάσταση θεωρείται απαραίτητο να είναι καλή. Σάπια σταφύλια δίνουν στέμφυλα που περιέχουν μεγάλες ποσότητες από δύσσομες ουσίες οι οποίες μεταφέρονται στο τσίπουρο.

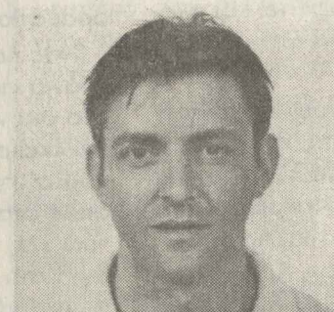
Απαραίτητη είναι η απομάκρυνση του βότρυχα (κοτσάνι) κατά τη διαδικασία του "πατήματος" των σταφυλιών. Η απομάκρυνση αυτή συντελεί στην παραγωγή ενός τσίπουρου με μικρή συγκέντρωση σε βλαβερές για τον ανθρώπινο οργανισμό ουσίες (μεθανόλη ή ξυλοοινόπνευμα).

Η σταφυλομάζα (μούστος) που είναι προς απόσταξη θα πρέπει να ελέγχεται και να τηρούνται οι όροι υγιεινής όπως και στη διαδικασία παραγωγής οίνου. Αφού τελειώσει η αλκοολική ζύμωση (βράση) φροντίζουμε ώστε η σταφυλομάζα να μην εκτίθεται στο οξυγόνο, στον αέρα γιατί τα στέμφυλα θα ξινίσουν.

Στο στάδιο της απόσταξης των στεμφύλων πρέπει ο παραγωγός να είναι προσεκτικός και να τηρεί τη σωστή διαδικασία απόσταξης. Κατ' αρχήν ο άμβυκας πρέπει να είναι από χαλκό και μόνο από χαλκό. Οποδήποτε ζωνάρια σιδερένια, μολύβδινα κ.λ.π. επιβαρύνουν την ποιότητα του τσίπουρου. Ο χαλκός αντιδρά με ανεπιθύμητα δύσσομα συστατικά που υπάρχουν στα στέμφυλα με

αποτέλεσμα να μην περνούν στο απόσταγμα και να μένουν στον άμβυκα ως μαύρα στίγματα.

Τα στέμφυλα μέσα στον άμβυκα αραιώνονται με μια πο-

**Γράφει ο Ιωάννης
Παπαθανασίου
Γεωπόνος - Οινολόγος**

σότητα νερού. Αν δεν πραγματοποιηθεί η αραιώση με νερό, υπάρχουν μεγάλες πιθανότητες τα στέμφυλα να έρθουν σε επαφή με τον πυθμένα ή τα τοιχώματα του άμβυκα και να δημιουργήσουν δυσάρεστες οσμές (τσικνισμα).

Η θέρμανση πρέπει να γίνεται με μικρής έντασης φλόγα ώστε να είναι ομοιόμορφη για να παράγουμε ένα ποιοτικό τσίπουρο. Ο χρόνος απόσταξης για ένα "καζάνι" των 80 λίτρων θα πρέπει να είναι γύρω στις 2-2½ ώρες.

Στην αρχή της απόσταξης το πρώτο μισό έως ένα λίτρο (πρωτοράκι ή κεφαλή) θα πρέπει να απομακρύνεται γιατί περιέχει δύσσομες και βλαβερές για τον οργανισμό ουσίες. Στη συνέχεια αποσπάζονται τα επιθυμητά αρωματικά συστατικά και η αλκοόλη που αποτελούν την καρδιά τηλ. το προϊόν που επιθυμούμε. Τέλος από το σημείο των 40 Vol αρχίζει να αποσπάζεται ένα μεγάλο τμήμα μεθανόλης (ξυλοοινόπνευμα) και ανώτερων αλκοολών δύσσομες και βλαβερές για τον ανθρώπινο οργανισμό. Το τμήμα αυτό αποτελεί την ουρά ή ποράκι και αποσπάζεται ξανά με άλλη ποσότητα στεμφύλων

στην επόμενη "καζανιά". Με τη διαδικασία αυτή η καρδιά (το τσίπουρό μας) θα έχει υψηλούς αλκοολικούς βαθμούς 45-55 Vol (21-25 γράδα). Το τσίπουρο αυτό δ' αραιωθεί με βραστό νερό (αφού πρώτα κρυώσει) ώστε ο αλκοολικός τίτλος να ανέρθει στους 37,5-42 Vol (17-19 γράδα).

Το προϊόν μας θα πρέπει στη συνέχεια να αποθηκευτεί σε γυάλινα υλικά συσκευασίας και όχι σε πλαστικά. Αν είναι αναγκαία η παραμονή του τσίπουρου σε πλαστικό, το συγκεκριμένο πλαστικό θα πρέπει να αναγράφει ΚΑΤΑΛΛΗΛΟ ΔΙΑ ΤΡΟΦΙΜΑ.

Αν επιθυμούμε να βελτιώσουμε ακόμη περισσότερο την ποιότητα του τσίπουρου μπορούμε να αποσπάζουμε για δεύτερη φορά και αν επιθυμούμε να το ωριμάσουμε σε δρύινα βαρέλια.

Η προσπάθειά μας κατά τη διαδικασία παραγωγής του τσίπουρου είναι να αποβάλουμε βασικά τη μεθανόλη και κάποιες άλλες ουσίες οι οποίες είναι επικίνδυνες για τον οργανισμό του ανθρώπου. Η μεθανόλη συγκεντρώνεται στο υαλώδες σώμα του οφθαλμού και στο οπτικό νεύρο προκαλώντας βλάβες. Επίσης "επιτίθεται" σε αγγεία του εγκεφάλου δημιουργώντας βλάβες. Έχουν αναφερθεί περιστατικά που άνθρωποι έχουν τυφλωθεί από τσίπουρο με υψηλή περιεκτικότητα σε μεθανόλη.

Για να μπορούμε να απολαμβάνουμε το αγαπημένο μας τσίπουρο θα πρέπει να το φροντίζουμε σε όλα τα στάδια παραγωγής του με αγάπη ώστε να αναβαθμίσουμε την ποιότητά του και να το καταστήσουμε ανταγωνιστικό έναντι των άλλων ξενόφερτων αποσταγμάτων (ουίσκι, βότκα κ.α.) και να αποτελέσει μια πηγή εθνικού εισοδήματος ειδικά σε περιοχές "φτωχές" όπως είναι η Ηπειρος.

ΕΚΘΕΣΗ ΥΠΝΟΥ
ΚΩΝ/ΝΟΣ ΚΩΤΣΗΣ
Ν. ΖΕΡΒΑ 87 ΤΗΛ. 66710 -
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΜΕΖΕΔΟΠΩΛΕΙΟ
- ΤΑΒΕΡΝΑ
"ΛΙΟΓΕΡΜΑ"
ΤΑΣΣΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ -
ΠΛ. ΟΜΗΡΟΥ 4
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

**ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΑΤΣΟΣ
ΤΡΑΓΟΥΔΙΣΤΗΣ**
ΤΗΛ.: 0651/41176 και
84360

ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ
ΠΩΛΕΙΤΑΙ διόροφος μονοκατοικία στα
Δερβίζιανα με ένα στρέμμα οικόπεδο
δενδροφυτευμένο, περιφραγμένο. Τηλ.
015611038, 0654 31028.

ΟΛΓΑ Γ. ΠΑΝΟΥ
Καθηγήτρια Φυσικός παραδίδει μαθήματα
Γυμνασίου - Λυκείου. Τηλ. 34196.